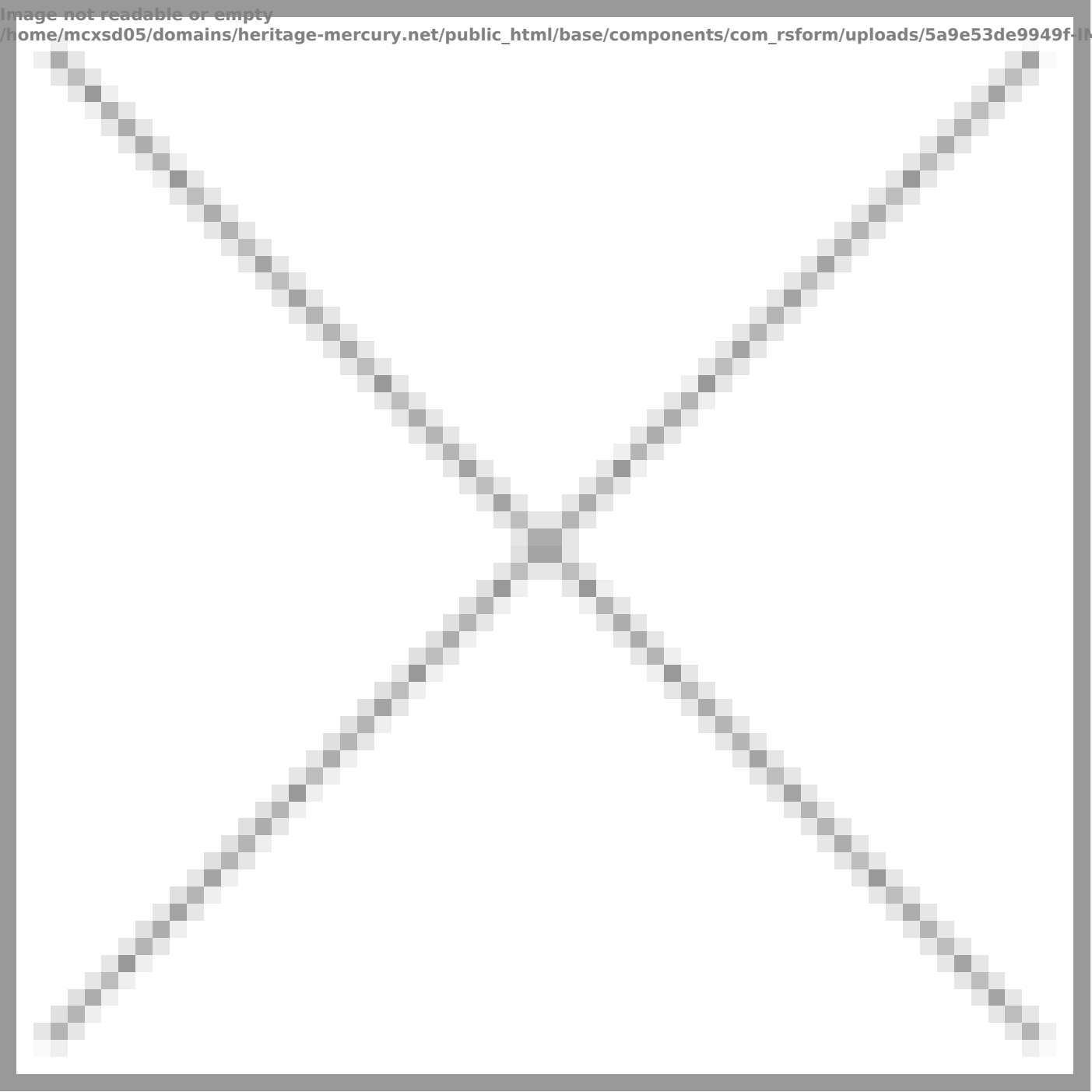

Ime predmeta 1	RUDARSKI SVEDER
Ime predmeta 2	/
ID številka / EŠD	002.176.Idrija
Upravljavec	Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija, Bazoviška 2, 5280 Idrija
Lastništvo	Javno
Lastnik	Republika Slovenija
ID številka / EŠD	/
Klasifikacija dediščine	Rudnik

OPIS

Kratek opis	Rudarski sveder ima nad začetnim delom gredi vpenjalno vreteno s posebej prirejenim distančnikom, ki služi za vstavljanje v vrtno kladivo. Sveder ima šestkotno obliko gredi. Na drugi strani sveder zaključi s špičasto konico.
Mere	Dolžina 172 cm, premer 2,5 cm.
Materiali	Železo
Datacija	60. leta 20. stoletja
Avtor / Proizvajalec	Podatek o proizvajalcu ni znan.

Slikovne priloge

Prvotna raba

Sveder je bil sestavni del vrtalnega kladiva, ki so ga uporabljali za vrtanje minskih vrtin na delovišču v Rudniku živega srebra Idrija. Pri vrtanju so se uporabljali svedri različnih dolžin in debelin. Med delom je rudar držal ročaj in pritiskal na vzvod, ki je spuščal stisnjen zrak v vrtalno kladivo. Sočasno je bilo pri delu potrebno močno pritisniti rezilo svedra v hribino. Zasuk svedra pri vrtanju je omogočal postopno udarjanje krone z rezilom na vso površino vrtine. Še zlasti ob vrtanju v trde kamnine je bilo potrebno svedre brusiti, tudi med samim delom v jami. Po letu 1874 in uvedbi strojnega vrtanja v jami idrijskega, je sprva zaradi slabše kvalitete svedrov prihajalo tudi do loma le teh, kar je še dodatno oteževalo delo. Z izboljševanjem kvalitete samega materiala je bilo teh težav vedno manj. V sklopu zunanjih obratov Rudnika je delovala tudi ostrilnica, v kateri so po koncu delovne izmene brusili svedre (in krone). V obdobju 1967-1980 so izdelali povprečno tudi do 9.000 m vrtin in 8.000 metrov rogov letno.

Sedanja raba

Sveder se ohranja, varuje in prezentira kot pomembna dediščina rudarjenja v Idriji z izjemnimi univerzalnimi vrednotami. Je del rudarske zbirke CUDHg. Obiskovalci si ga lahko ogledajo v okviru stalne muzejske postavitve Antonijevega rova. Je del predstavitve, ki predstavlja celotno zgodbo o rudarjenja v Rudniku živega srebra Idrija in s tem povezanim procesom dela.

Prvotna lokacija

Rudnik živega srebra Idrija.

Sedanja lokacija

Turistični rudnik Antonijev rov, Kosovelova 3, 5280 Idrija.

STANJE OHRANJENOSTI**Zgodovina
opravljenih**

posegov	Predmet je dobro ohranjen. Za potrebe muzejske postavitve je bil restavriran. Dodatni posegi niso potrebni. Varovanje v prostoru je urejeno.
Sedanje stanje	dobro
Potrebni ukrepi	Redno obdobjno vzdrževanje.

DOKUMENTACIJA

Naslov / zbirka / povezave itd., kjer so dostopne podrobnejše informacije	- Inventarna knjiga CUDHg.
Izpolnjevalec	Mestni muzej Idrija
Izpolnjeval je	Miha Kosmač
Datum objave	6. 3. 2018
Datum urejanja	Never